

Verodostojna knjigovodska listina kot dokaz

Izhodišča teorije in prakse Vrhovnega sodišča RS

izr. prof. dr. Erik Kerševan

Dokazovanje

**Namen dokaznega postopka je prepričati
uradno osebo oziroma sodnika o resničnem
dejanskem stanju:**

- **Inkvizitornost postopka, materialna resnica v
davčnem postopku;**
- **Akuzatornost postopka, trditveno in dokazno
breme strank v upravnem sporu.**

Izvajanje dokazov

Izvajanje dokazov po uradni dolžnosti in na predlog stranke:

- dokazno breme,
- kdo razpolaga z dokazi,
- standard dokazovanja.

V davčnem postopku ni pravila *in dubio*, ki bi v primeru nejasnosti omogočal izid ugotovitve dejstev v korist tožene stranke (sklep VSRS X Ips 76/2017 z dne 10. 10. 2018)

Zahteve poštenega postopka

Iz ustavnih zahtev poštenega davčnega in sodnega postopka (22. člen Ustave) izhajajo načelna prepoved omejevanja dokaznih sredstev (o tem npr. sklep VS RS X Ips 264/2015 z dne 24. 5. 2016):

- Omejitev dokaznih sredstev lahko predpiše le zakon, če je tak poseg sorazmeren.
- Vsak dokaz, ki je primeren, potreben in dovoljen, mora biti izveden v postopku ugotavljanja dejstev.
- Dokazna moč različnih dokazov je načeloma enaka – prepuščena je prosti presoji uradne osebe oziroma sodnika.

Razlikovanje med dejstvi in dokazi

Pravno upošteveno dejstvo, ki se dokazuje je del zakonskega dejanskega stanu, ki izhaja iz pravne norme:

Npr.: pravica do odbitka vstopnega DDV je odvisna od tega, ali je davčni zavezanec blago ali storitve uporabil za namene svojih obdavčenih transakcij (63. člen ZDDV-1).

Dokaz je sredstvo za dokazovanje (ne)resničnosti določenega dejstva; dokazuje se, da določeno zatrjevano dejstvo obstaja.

Npr. dobava blaga kupcu je dokazana z verodostojno knjigovodsko listino.

Verodostojna listina

Pojem verodostojne listine - Pravila skrbnega računovodenja (preneha se uporabljati SRS 21 - 1. 1. 2016).

1.12.

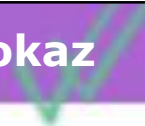
Knjigovodske listine se kontrolirajo, da se izpolni načelo resničnosti, tj., da kažejo podatki v njih dejansko stanje in gibanje sredstev, obveznosti do njihovih virov, prihodkov in odhodkov. Knjigovodske listine so verodostojne, če se pri kontroliranju pokaže, da lahko strokovno usposobljene osebe, ki niso sodelovale v poslovnih dogodkih, na njihovi podlagi popolnoma jasno in brez kakršnihkoli dvomov spoznajo naravo in obseg poslovnih dogodkov.

Pomen strokovnega knjigovodstva

Splošno uveljavljena ter zakonsko utemeljena obveznost vodenja ustreznega knjigovodstva oziroma računovodstva ob spoštovanju določenih standardov je razumna in nesporna, saj je povezana z izpolnjevanjem zahtev poštenega in preglednega poslovanja, ki veljajo za vse poslovne subjekte. Zato tudi obravnavani davčni postopek izhaja predvsem iz temu skladnih listin (sodba X Ips 5/2015 z dne 30. 11. 2016).

Verodostojna listina kot dokaz

Verodostojna knjigovodska listina je primeren, glede na vrsto poslovnega dogodka lahko tudi primaren dokaz, vendar pa ni edini dokaz, ki lahko dokaže določeno dejstvo (sklep VS RS X Ips 259/2016 z dne 24. 10. 2018).

Uporaba drugih dokazov je odvisna od teme, ki se dokazuje (sodba VS RS X Ips 31/2016 z dne 13. 12. 2018).

Verodostojna listina kot dokaz

Nekateri poudarki teorije in sodne prakse:

Verodostojna knjigovodska listina se lahko uporabi kot dokaz s pomembno težo (skladnost s strokovnimi pravili), vendar nima moči *javne listine*.

V davčnem ali sodnem postopku se ne dokazuje le, da je listina verodostojna, temveč, da je dejstvo, ki ga dokazuje, resnično (npr. sodba VS RS X Ips 5/2015 z dne 30. 11. 2016).

Lahko je določeno dejstvo resnično, tudi če določena listina po definiciji ni verodostojna. In obratno, tudi predhodno ocenjena verodostojnost listine ne pomeni, da je dejstvo že dokazano (npr. sodba VS RS X Ips 40/2013 z dne 20. 3. 2015).

Hvala za pozornost.